

Tot hoever gaat het programma van de
school?

Vierde jaarcongres Brede School
Congrescentrum 't Spant in Bussum
20 april 2006

A.M.L. van Wieringen

Inhoudsopgave

- Kinderopvang 0-4 jarigen
- Kinderopvang VSO, TSO, NSO
- Modellen en invoering
- Zes ervaringsgebieden

Uitgangspunten advies *Spelenderwijs*

- Gelijke kansen op een goede startpositie voor alle jonge kinderen in het funderend onderwijs
- Een sluitend arrangement van educatie, zorg en opvang van hoge kwaliteit voor kinderen van 0 tot 12 jaar
- Meer combinatiemogelijkheden voor jonge gezinnen

Hoofdlijnen advies *Spelenderwijs* (0-4 jarigen)

- Eén type voorziening: het kindercentrum/de kindertuin
- Samenwerking met een basisschool
- Zorgen voor een doorgaande ontwikkelingslijn
- Piramidale inzet van gewichtengelden

Kinderopvang: meer dan 0-4 jarigen

- Voor- en vroegschoolse educatie
- Voorschoolse opvang
- Naschoolse opvang 4-8 jaar
- Naschoolse opvang 9-12 jaar
- Tussenschoolse opvang
- Tieneractiviteiten (inclusief brugklas)

Vier modellen

- I De school als makelaar
- IIa Opvang en onderwijs in één hand, eigen rechtspersoon
- IIb Opvang en onderwijs in één hand, onderwijsgebonden opvang
- III Opvoeding, opvang en onderwijs onder één dak, integraal model

I De school als makelaar

- School sluit een convenant met een of meer geregistreeerde aanbieders voor opvang in de buitenschoolse tijd
- Kinderopvangcentra of bureaus voor gastouderschap
- Twee duidelijk van elkaar te onderscheiden partijen

Ila Opvang en onderwijs in één hand, eigen rechtspersoon

- Schoolbestuur richt een nevenstichting op
- Stichting meldt zich als kinderopvangorganisatie bij de gemeente binnen de Wet Kinderopvang
- Stichting en school zullen door de ouders als één partij worden ervaren
- Bestuurlijk gezien is er een scheiding

IIb Opvang en onderwijs in één hand, onderwijsgebonden opvang

- Uitbreiding van de taak van basisscholen: naast onderwijs kunnen ze ook onderwijsgebonden opvang gaan verzorgen
- Opvang waarbij uitdrukkelijk een verbinding met het onderwijs gelegd wordt
- Opvangactiviteiten in verband met de kerndoelen voor het basisonderwijs
- Voor ouders zowel de opvang van hun kinderen als het onderwijs: één partij

III Opvoeding, opvang en onderwijs in één voorziening

- Schoolbestuur gaat over in een (pedagogisch-educatief) bestuur van een voorziening voor 0-12 jarigen
- De voorziening kent afdelingen:
  - de basisschool
  - een afdeling voor zorg en educatie van 0-4 jarigen, en
  - een afdeling voor zorg en educatie in de buitenschoolse tijd voor 4-12 jarigen, respectievelijk 4-8 jarigen en 8-12 jarigen
- Ook de tussenschoolse opvang krijgt hierin een plek
- Ouders krijgen te maken met één instituut

De invoering I

Rijksoverheid

- Artikel 45 van de Wet op het primair onderwijs: inspanningsverplichting (start augustus 2007)
- Financiering van scholen in de eerste fase via de Wet overige OCW-subsidies
- In de Wet Kinderopvang erkenning van de onderwijsgebonden opvang
- Kabinetsformatie 2007 een majeure financiële investering

De invoering II

Gemeente

- Voert overleg met basisscholen over de aanpassingen van gebouwen of de nieuwbouwplannen (en betreft zo mogelijk woningcorporaties daarbij)
- Verstrekt op basis van de Wet Kinderopvang toelagen aan specifieke doelgroepen
- Houdt toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang (GGD, brandweer en dergelijke)

De invoering III

Schoolbestuur/schoolleiding

- Ontwikkelt visie op voor- en naschoolse kinderopvang en beleidsplan
- Ontwerpt een huisvestingsplan
- Neemt verantwoordelijkheid voor de voor- en naschoolse opvang: kiest een (groei-)model
- Richt een geëigende administratie in

De invoering III (vervolg)

Schoolbestuur/schoolleiding

- Verstrekt informatie aan ouders en treedt in overleg met de oudergeleding van de medezeggenschapsraad
- Draagt zorg voor afstemming tussen opvang en onderwijs
- Ontwikkelt een plan met betrekking tot de inzet van personeel

Inspanningsverplichting en resultaatverplichting

- Een inspanningsverplichting is een contractuele verplichting of afspraak om een inspanning te plegen
- Een inspanningsverplichting afdwingen is moeilijker dan een resultaatverplichting
- Ook een inspanningsverplichting bevat elementen met een resultaatkarakter waarvan aantoonbaar is of er wel een inspanning verricht is

Brede school en de vier modellen

De brede school kan bijdragen aan elk van de vier modellen

- Als een makelaar, als coördinerende organisatie
- Als voorbeeld voor onderwijsgebonden opvang (onder meer vanuit achterstandshulp en vanuit talentontwikkeling)
- Als uitvoerende organisatie die een integraal aanbod van activiteiten levert vanaf voorschoolse voorzieningen tot en met aanbod in voor- en naschoolse tijd

Wat nodig is: ervaringen opdoen op zes gebieden

- Ouders ondersteunen
- Programma-ontwikkeling
- Doelgroepen
- Personeelsontwikkeling
- Bestuurlijke en organisatorische vormgevingen
- Kwaliteitsbewaking

Ouders ondersteunen

- Ouderbetrokkenheid: opvoedingsondersteuning en opvoedprogramma's, schoolmaatschappelijk werk, inloop- en koffie-ochtenden en ouderkamers
- Combinatiemogelijkheden verruimen voor jonge gezinnen
- Diensten:
  - gezondheidsdiensten
  - schoolwinkel
  - bibliotheek
  - avondcursussen voor ouders
  - maaltijden

Programma-ontwikkeling

- Een veilige omgeving
- Ruimte voor exploratie en spel
- Lichamelijke en psychomotorische ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling

Programma-ontwikkeling

- Gemeenschappelijk pedagogisch programma
- Taakverlichting/taakdeling leraren
- Leraren zien kinderen ook in een andere context
- Verlies autonomie leerkrachten?
- Waarborg onderwijs/kerndoelen/leerstandaarden (op drie niveaus)

Doelgroepen

- Taalontwikkeling: voor- en vroegschoolse educatie en activiteiten gericht op taalontwikkeling, doorgaande taalleerlijnen en leesbevordering
- Verrijkend aanbod, brede taalontwikkeling
Buitenschoolse activiteiten: sport en spel, bewegingslessen, kunst en cultuur, kooklessen, skaten

Personeelontwikkeling

- Mbo- en hbo-opleidingen gereed of in ontwikkeling
- Niet-bekostigde opleidingsinstituten: opleidingen voor medewerk(st)er voor tussenschoolse en buitenschoolse opvang
- Doorgroei naar sociaal-pedagogisch werk 3 (mbo-3)
- Combinatiefuncties: opgeleiden voor onderwijsassistentie en opvang
- Prognose: hoeveel personen van kwalificatieniveaus in het mbo (mbo 1, 2, 3 en 4; en mbo/kort hbo-niveau 5) en het hbo?

Bestuurlijk-organisatorisch

- Onderwijs: publieke voorzieningen en private voorzieningen met grotendeels publiek geld
- De tussenschoolse opvang aan schoolbesturen opgedragen (gecombineerd patroon van publiek en privaat)
- Kinderopvang: private voorzieningen met een grotendeels private maar ook een deel publieke financieringscomponent
- Binnen de kinderopvangvoorzieningen zal de publieke component toenemen

Bestuurlijk-organisatorisch

- Samenwerking belemmerd door schotten en cultuurverschillen tussen instellingen
- Gebrek aan voldoende financiële middelen bij de organisaties
- Beheer is een netelig probleem: vertraging en niet goed werkende compromisoplossingen
- De regievraag: wie stuurt er nu eigenlijk en wie is leverancier?

Kwaliteitsbewaking

- Eenvoudig zichtbare resultaten
- Stemmen met de voeten
- Kwaliteitszorgsystemen
- Inspecties

Afsluitend

- Motie Van Aartsen/Bos: versnellend
- Activering van scholen en van besturen
- Verandering van context voor brede school
- Aandacht voor zes ontwikkelingsgebieden:
  - ouders
  - programma-ontwikkeling
  - doelgroepen
  - personeelsontwikkeling
  - bestuurlijke en organisatorische vormgevingen
  - kwaliteitsbewaking

Vragen?

A close-up photograph of a dandelion seed head on the left, with several seeds blowing away towards the right against a solid blue background. The seeds are shown in various stages of flight, with their feathery parachutes fully extended.

**Voor meer informatie of het
bestellen van publicaties**

Kijk op:

www.onderwijsraad.nl